

so previsoke voznine hudo motile in zavirale kupčijo in ves promet.

Tako je bilo, ko je grof Taaffe prevzel ministriovanje in naša narodna-konservativna večina prodrila v državni zbor. Novi minister z našimi poslanci vred prizadeva si sedaj nedostojno, državi in občinstvu pogubno gospodarstvo pri železnicah odpraviti. Pred vsem skušajo železnice za državo nakupiti, podpore iz državne blagajnice odpraviti, tarife na njih znižati, tako promet pomnožiti in dohodkov za državo pridobiti v stavljenju novih železnic, to pa v državnem oskrbovanju. Da povsod pravo zadene, pozval je minister trgovinstva strokovnjakov iz vseh dežel na Dunaj, da mu nasvetujejo, česar je treba. V prvi seji so uže nasvetovali tarife za ljudi in blago na železnicah znižati. To je res hvale vreden začetek delovanju novega železniškega sveta! Nemški liberalci in njihovi Judi pa ne dobijo nikdar več stare priložnosti mastiti se na stroške delničarjev, davkeplačilcev in škodo občinstva rabečega železnice.

Ni vse zlato, kar se blišči v sedanjih dneh.

Veliko hvalisajo ljudje sedanjo zvečinoma uže liberalno dobo. Pravijo, da se tako dobro ljudstvu še nikedar godilo ni. Izomikano je vse, kakor še nikoli poprej, in lahko bi uže bilo, kakor v paradizi, ako bi le freimaurerji in liberalci prosto roko povsod imeli. V marsičem je res opazovati veliko napredovanja. Človek bi se ga rad veselil iz celega srca. Toda ovo veselje nam temni in greni marsikaj nepovoljnega, česar poprej ni bilo, vsaj v tolikej meri ne.

Nedavno je vlada priobčila statističnih podatkov, iz katerih poizvemo prestrašeni, da je samo v zapadnej Avstriji, t. j. v naših razvenogerskih deželah: 20.000 slepcev, 29.000 gluhonemih, 13.000 znorelih in 32.000 trapastih ljudi ali bebecv. Torej živi med nami skoraj 100.000 ljudi, ki ali niso pri popolnej pameti ali ki so bolni na svojih čutilih. Poročilo dostavlja: navedene številke nam kažejo, da tudi v Avstriji kakor v drugih deželah število tistih ljudi, ki niso pri dobri pameti, narašča čem bolje napreduje duševna omika in gospodarstvena kultura.

To je res žalostno, čem več omike, tem več norcev! Človek bi tega ne veroval, pa številke mu kažejo, da je vendar res: število znorelih ljudi narašča pri nas sedanje dni. Zato stavijo nove norišnice in povekšujejo stare.

Razlagajo si pa žalostno prikazen tako: sedanja omika ali kultura podaja človeške požljivosti čedalje več dobrega in veselega za uživati, poslušati, gledati. To pa draži čutila, vznemirja živce. Mnogi živijo zelo drugače, kakor bi naravno bilo; sploh je svet popolnem

na robe postavljen. Uže od otrok se preveč tirja. Zato otrpne prerano njihova živahnost duha in srca. Treba je izrednih sredstev, da se zopet vzbudijo, vzdramijo.

Iz tega izvira, da posebno po mestih vedno kaj novega imeti hočejo, to pa takšnega, ki je nenavadno, dražljivo, vznemirjajoče, kar jih še zanima pa tudi zamoti. Naposled je posameznim draženja preveč, pamet se jim zmede in norišnica dobi enega norca več!

Druga slaba prikazen so prepogosti samomori. Kužnej boleznj podobno širi se nagon k samoumorstvu vedno dalje, celo uže med otroke in kmetske ljudi. To je tem nevarneje, ker je mnogo takih, ki samoumor zagovarjajo, vsako odgovornost pred Bogom tajijo, samomorilce slovesno pokopavajo in sveto Cerkvo zaničujejo, katera kaj takšnega prepoveduje. Dve tretjini samomorilcev ni pri zdravej pameti, ta tretjina vseh se ubije pri polnej zavesti svojega zločinstva.

Da slovesno pokopavanje število samomorilcev množi, to priznavajo celo učenjaki in krivoverci.

Lutrovsk profesor na Dorpatskem vseučilišči pravi: pomnoženemu številu samoumorov je kriva: vedno večja požrešnost, nečistost, pijančevanje, nesrečni zakoni, slaba izreja otrok, polovičarska omika krive misli o časti in poštenosti in pa — častno pokopavanje samomorilcev. Vendar je še nekaj drugih vzrokov, namreč: uboštvo in pa neverstvo.

(Konec prihodnjič.)

Gospodarske stvari.

Lesni volk.

Dobro in vsakako ceno sredstvo zoper lesnega volka, hišno gobo, ki se pogosto in vsakokrat z dobrim vspehom upotrebljava zlasti v mlečnih kletih, se na tale način napravlja: V precej veliki leseni ali kamnoglinasti posodi se surova solna kislina s troho saliterjeve kisline in petroleja pomeša.

Ti zmesi se pridene drobljanec cinka, kakoršni kleparjem izpod škarij odpada, in se tako dolgo v nji pusti, da se popolnoma raztopi. To delo se mora pod prostim nebom opraviti in treba se je tudi varovati, da se soparji, kateri se iz opisane zmesi vzdigujejo, ne vdihaajo, ker so silno neprijetni in nezdрави. Na 5 kilogramov solne kisline se računata 2 kilograma cinka.

Da se cink toliko lažje raztopi, se vsa zmes s štirikratno množino vode zredči. Tako se vse to še nekaj časa pusti stati in potem se s to tekočino les in zidovje pomaže, kar se more še jedenkrat ponoviti. V treh tednih se stene pomažejo in prevlečejo z namažo iz vode-